

'Politici voelen niet wat wij voelen'

Arend Jansen in zijn tuin. 'Zonder de tuin had ik het niet gered', zegt hij.
foto Herman Engbers

TWELLO

CDA | interview | Arend Jansen is al jaren voorzitter van de CDA Basisgroep Sociale Zekerheid. Hij leeft zelf van een uitkering.

JELLE BRANDSMA

Met de hand wrijft hij door zijn grijze baard. Hij denkt even na met zijn ogen dicht. "Volgens mij werd ik twee of drie jaar na de oprichting voorzitter. Ja, dan ben ik nu zo'n zevenentwintig of achtentwintig jaar bezig", zegt Arend Jansen (70). 'Zijn' CDA Basisgroep Sociale Zekerheid bestaat dertig jaar en congresseerde zaterdag in Doorn met onder anderen ex-CNV-voorman Doekle Terpstra en oud-minister van sociale zaken Aart Jan de Geus.

Hij gaat binnenkort stoppen met het voorzitterschap, zegt Jansen. Maar het valt al jaren niet mee om een vervanger te vinden. De voorzitter moet ervaringsdeskundige zijn, een uitkering hebben. Het kan dus niet een ex-wethouder of oud-Kamerlid zijn. "Niets ten nadele van deze mensen", zegt Jansen, maar in de Basisgroep, zoals de club kortweg heet, willen ze 'niet over hen, maar met hen' praten. "Het moet ook iemand zijn, die als het CDA straks weer in het kabinet zit, de telefoon pakt en de staatssecretaris belt als er iets niet deugt. Je moet als een bok op de haverkist zitten."

AOW'er Jansen moest van een uitkering gaan leven toen hij op zijn veertigste wegens een spierziekte werd afgekeurd en de tuinderij aan

de rand van het Gelderse dorp Twello moest verkopen. Nog een paar jaar had hij geprobeerd om het bedrijf te redden met zijn fresia's, spitskool en andijvie. Tot het echt niet meer ging. "Ik reed in de auto met alleen mijn linkerbeen. Mijn rechterbeen deed niks meer. De dokter zei: als je doorgaat, kom je in een rolstoel."

Op een partijcongres in Arnhem meldde Jansen zich bij voorzitter Wim van Velzen met de klacht dat christen-democratische voorlieden denigrerend spraken over 'uitkeringstrekkers'. Van Velzen wilde een groep voor sociale zekerheid opzetten. Jansen sloot zich aan. Hij werd voorzitter van de Basisgroep en later ook lid van het partijbestuur.

Hij vindt het zijn taak politici bij de les te houden. "Ze praten over mensen met een uitkering als schaakstukken waarmee je kunt doen wat je wil." De Basisgroep komt sinds een paar jaar ook op voor werkende armen. "Het is in Nederland ook al zover dat je soms twee banen nodig hebt om rond te komen", zegt Jansen. De verhouding met de fractie in de Tweede Kamer was door de jaren heen soms ijsig, schetst hij. "De partijvoorzitters hebben ons altijd gesteund."

Dat was de laatste jaren nog meer nodig, meent hij. "Het CDA had altijd een rechter- en een linkervleugel. Die hielden elkaar scherp. Maar sinds de partij in 2010 ging samenwerken met de PVV is een deel van de linkerhelft weggelopen. Er zijn nog steeds leden die net zo denken als ik, maar je hoort ze niet veel."

Zelf houdt Jansen het vol, ondanks zijn kritiek op de koers van de partij. Hij kan niet anders, want hij wil 'een stem geven aan mensen die onmachtig zijn'. "Bij mij gaat dat door het hele lijf. Beroepspolitici werken met hun brains, voelen niet wat wij voelen." Jansen vindt inspiratie in het evangelie, in

andere partijen worden religieuze mensen met de nek aangekeken, denkt hij. Vorig jaar kreeg hij een lintje. "Partijvoorzitter Ruth Peetoom schreef dat ik soms boos lijk en dat mijn humor mij er door sleept. Ze heeft gelijk. Ik vond haar brief echt ontroerend."

Als hij even later in zijn auto stapt, zegt hij over zijn rijtjeshuis in het dorp: "Je went er nooit echt aan. Ik ben opgegroeid aan de rand van het bos." 's Morgens zit Jansen vaak thuis aan tafel te lezen, te bellen en te mailen, voor de Basisgroep, maar ook voor de gemeenteraad waarvan hij lid is. 's Middags is hij in zijn tuin, een stuk grond dat hij nog kan gebruiken achter het ouderlijk huis, de plek waar zijn tuinderij was. Jansen heeft zijn eigen lusthof aangelegd: een groentetuin, bloemen en een paar schuren, gescheiden door struiken en bomen. Hij voert de kippen. "Hier moet ik iedere dag even zijn", zegt hij. "Ik kan mij hier verwonderen over de natuur. Als ik dit niet had gehad, had ik het niet gered."